

Dyp hjernestimulering er effektivt ved alvorlig dystoni

Stimulering av globus pallidus via implanterte elektroder er effektivt ved primær dystoni. Det viser en ny multisenterstudie der norske forskere står sentralt.

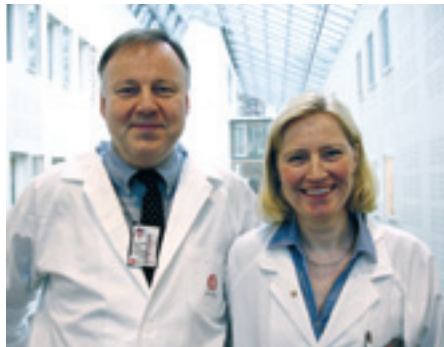
Primær generalisert eller segmental dystoni er en plagsom tilstand med ufrivillige bevegelser og feilstillinger. Tilstanden er ofte invalidiserende og i sjeldne tilfeller også dødelig. Nå har man for første gang undersøkt effekten av såkalt dyp hjernestimulering (deep brain stimulation) i en randomisert, dobbeltblind design ved denne tilstanden (1).

40 pasienter ble operert med implantasjon av elektroder til globus pallidus internus bilateralt koblet til en hjernestimulatore. På operasjonsdagen ble halvparten randomisert til å starte stimulering rett etter operasjonen, mens de øvrige startet stimulering først tre måneder etter at elektrodene ble implantert. Pasientene kjente ikke til om de ble stimulert eller ikke. Bedring av klinisk dystoniskår etter tre måneder i forhold til preoperativ skår, ble vurdert på basis av videoopptak.

Bedring av dystoniskår ved tre måneders evaluering var på 39 % i gruppen som hadde fått effektiv stimulering mot 4,9 % hos de andre. Alle stimulatorer ble deretter slått på, og pasientene ble vurdert etter seks måneders effektiv stimulering. De to gruppene hadde da identisk, svært god klinisk effekt av behandlingen. Signifikant bedring av livskvalitetsskår (SF-36) ble bare sett etter effektiv stimulering.

– Resultatene vil få stor betydning for hvordan man må vurdere behandlingstilbudet til pasienter med alvorlig dystoni, sier klinikkssjef Geir Ketil Røste ved Nevroklinikken, Rikshospitalet-Radiumhospitalet.

– Dette er det endelige beviset for at behandlingen er effektiv. Foreløpig klinisk erfaring viser at man oftest ser en pro-

Geir Ketil Røste og Inger Marie Skogseid ved Nevroklinikken, Rikshospitalet-Radiumhospitalet er de to norske forfatterne på artikkelen. Foto Espen Dietrichs

gressiv bedring de første 1–1,5 år med stimulering. Erfaringen utover dette er begrenset, men vi har så langt ikke registrert noen svekkelse av klinisk effekt ved oppfølging i inntil 3,5 år.

For pasientene innebærer behandlingen et håp om å kunne få leve et mer normalt liv igjen, og flere av våre pasienter har nettopp gitt uttrykk for at de har fått «et nytt liv», sier Røste.

Erlend Hem
erlend.hem@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Kupsch A, Benecke R, Mueller J et al. Pallidal deep brain stimulation in primary generalized or segmental dystonia – a sham-controlled randomized trial. *N Engl J Med* 2006; 355: 1978–90.

Fra Rikshospitalet-Radiumhospitalet deltar sju leger fra Nevrologisk avdeling og fire leger fra Nevrokirurgisk avdeling i gruppen for bevegelsesforstyrrelser, som har flere forskningsprosjekter innenfor Parkinsons sykdom, dystoni og tremor.

www.tidsskriftet.no/
norskforskning

Ordforklaringer:

Globus pallidus danner sammen med putamen storhjernens linsekjerne.

Linsekjernen (nucleus lentiformis) henger sammen med nucleus caudatus og utgjør corpus striatum. Linsekjernen er en viktig del av basalgangliene, som er de store grå kjernene i nederste del av storhjernens. Basalgangliene har bl.a. betydning for å regulere kroppens bevegelser.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert forskningsresultater i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

Forskning på bevegelsesforstyrrelser

Forskningsprosjektet er et direkte resultat av den såkalte utenlandsmilliarden.

Midler fra «utenlandsmilliarden» gjorde at Nevroklinikken ved Rikshospitalet-Radiumhospitalet fikk etablert et omfattende klinisk og forskningsmessig samarbeid med ledende europeiske sentre. Klinikken deltar i ytterligere to multisenterstudier organisert av Universitetsklinikken i Kiel, som er verdensledende på dette feltet.

Artikkelen blir publisert 9.11. 2006 i *New England Journal of Medicine* (www.nejm.org), som er verdens høyest rangerte medisinske tidsskrift